

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΑΤΕΡΩΝ Δ' ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ (13/7/2014)

Η ερμηνεία του Συμβόλου της Πίστεως (45)
«εν βάπτισμα...» - Το Μυστήριο του Βαπτίσματος

Αφού αναλύσαμε την έννοια της ομολογίας, αδελφοί μου, προχωρούμε στο περιεχόμενό της, που σχετίζεται με το Μυστήριο του Βαπτίσματος. Στο Σύμβολο της Πίστεως γίνεται ειδική αναφορά στο Βάπτισμα, γιατί είναι το Μυστήριο της εισαγωγής του ανθρώπου στο Σώμα της Εκκλησίας και όχι το Μυστήριο της ονοματοδοσίας, όπως κακώς εκλαμβάνεται από πολλούς Χριστιανούς της εποχής μας. Ο άνθρωπος δε μπορεί να γίνει μέτοχος της αγιαστικής χάριτος των υπολοίπων ιερών Μυστηρίων αν δε βαπτιστεί στο όνομα της Αγίας Τριάδος και δεν πολιτογραφηθεί μέλος της Εκκλησίας του Χριστού.

Η πράξη του βαπτίσματος ήταν γνωστή ήδη από την εποχή του Ιωάννου του Βαπτιστού, ο οποίος έδιδε *βάπτισμα μετανοίας εις άφεσιν αμαρτιών*¹. Ο προσερχόμενος στον Ιωάννη αναγνώριζε το βάθος της αμαρτωλότητάς του και βαπτιζόταν για να λάβει συγχώρηση και να αναγεννηθεί. Από την στιγμή, όμως, που ο Χριστός δέχθηκε το Βάπτισμα του Ιωάννου κατέδειξε πως η σωτηρία και η συγχώρηση είναι, πλέον, συνδεδεμένες με τον Ίδιο και παρέχονται από Εκείνον, ως δώρο, στον άνθρωπο. Η μετοχή του ανθρώπου στο Βάπτισμα είναι πράξη αποδοχής αυτού του δώρου, πράξη οντολογικής ένωσης με τον Τριαδικό Θεό.

Το ιερό Μυστήριο του Βαπτίσματος περιλαμβάνει ισχυρούς πνευματικούς συμβολισμούς, με κορυφαία την κατάδυση του ανθρώπου στο νερό και την ανάδυσή του. Ο Απόστολος Παύλος διδάσκει ότι, με το Βάπτισμα, ενωνόμαστε με τον Χριστό, διά της ομοιότητός του με τον θάνατο και την Ανάστασή Του². Η κατάδυση στο νερό συμβολίζει τον πνευματικό θάνατο που υφίσταται ο άνθρωπος μέσα στην υποδούλωση των παθών και η ανάδυση είναι το σύμβολο της Αναστάσεως, της αναγεννήσεως, της νέας ενωμένης με τον Χριστό ζωής. Γι' αυτό και το Βάπτισμα είναι ένα³, όπως ομολογούμε στο Σύμβολο της Πίστεως, μοναδικό και μη επαναλαμβανόμενο.

Στην Εκκλησία μας, ήδη από τον 5^ο αιώνα, έχει επικρατήσει η παράδοση του νηπιοβαπτισμού, χωρίς, ασφαλώς, να αποκλείεται η δυνατότητα σε έναν ενήλικα να βαπτιστεί σε μεγαλύτερη ηλικία. Η πρακτική του νηπιοβαπτισμού προκαλεί, ενίοτε, τα βέλη σύγχρονων κοσμικών αντιλήψεων, οι οποίες κατηγορούν την Εκκλησία ότι,

¹ Μάρκ. 1,5

² Ρωμ. 6,5

³ Εφεσ. 4,5

χρησιμοποιώντας τον νηπιοβαπτισμό, παραβιάζει τα δικαιώματα της θρησκευτικής συνείδησης και ελευθερίας των νηπίων, εκμεταλλευόμενη την αδυναμία εκφράσεως της βουλήσεώς τους!!!

Οι λόγοι για τους οποίους η Εκκλησία μας θέσπισε τον νηπιοβαπτισμό είναι καθαρά πνευματικοί. Πρόκειται για πράξη αγάπης προς τα παιδιά. «Μη θέλοντας να τα αφήσει πολύ καιρό έξω από τη μάνδρα του Χριστού, έρμαια του διαβόλου και μακριά από τη σώζουσα Θεία Χάρη, δέχθηκε να τα βαπτίζει νωρίς, έστω κι αν δε μπορούν να ομολογήσουν πίστη, μόνο και μόνο για να τα εντάξει στην αγκαλιά του Χριστού. Ακόμη, για να μη, τυχόν, φύγουν από τη ζωή αβάπτιστα και στερηθούν τη σωτηρία»⁴.

Απαραίτητο είναι, επίσης, να τονίσουμε ότι «η βούληση του ανθρώπου δεν συμβάλλει στην πραγμάτωση των σκοπών του Μυστηρίου του Βαπτίσματος, που είναι χάρισμα αποκλειστικό, δηλ. η πνευματική αναγέννηση. Και, όπως στην πρώτη μας φυσική γέννηση η θέληση του Θεού και όχι η δική μας μάς γεννά, έτσι και στο Βάπτισμα η αναγέννησή μας είναι καρπός του θελήματος του Θεού και όχι δικού μας.

»Για όσους ισχυρίζονται ότι με τον νηπιοβαπτισμό παραβιάζεται η ελευθερία του ανθρώπου, επειδή το παιδάκι βαπτίζεται χωρίς να ερωτηθεί και συγκατανεύσει, απαντούμε ότι, με την ίδια λογική δε θα έπρεπε να φέρνουν οι γονείς στον κόσμο παιδιά χωρίς τη συγκατάθεσή τους, να τα στέλνουν στο σχολείο χωρίς την έγκρισή τους, να τα εμβολιάζουν, αν τα ίδια δεν το επιθυμούν. Όπως, όμως, αυτές οι ενέργειες εντάσσονται στο καλώς νοούμενο συμφέρον του παιδιού, έτσι και ο νηπιοβαπτισμός. Άλλωστε, όταν μεγαλώσει το παιδί και θέλει να βγει έξω από τα μάνδρα της Εκκλησίας, έχει όλο το δικαίωμα και την ελευθερία να το πράξει»⁵.

Ας προσεγγίσουμε, λοιπόν, αδελφοί μου, το Μυστήριο του Βαπτίσματος με τον πνευματικό τρόπο που του αποδίδει η Εκκλησία μας, αντιλαμβανόμενοι τη σπουδαιότητά του ως προς την έναρξη, αλλά και την εξέλιξη της πνευματικής μας ζωής μέσα στην Εκκλησία. Ας μη ξεχάσουμε ποτέ ότι, με το Βάπτισμά μας, γίναμε μέλη του αγιασμένου Σώματος του Χριστού. Κι έτσι, ας ζούμε αναλόγως. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

⁴ Χριστόδουλος, Αρχιεπίσκοπος Αθηνών & Πάσης Ελλάδος, «Να σάς ζήσει», Αθήνα 1999, σελ. 6

⁵ όπ. π. σελ. 7